

Basic Literacy Learning Material

Kawanihan ng Alternatibong Sistema sa Pagkatuto
Kagawaran ng Edukasyon
3/F Mabini Bldg., DepEd Complex
Meralco Avenue, Pasig City, Philippines
Tel. No.:(02) 635-5188, Fax No.: (02) 635-5189

**Bureau of Alternative Learning System
DEPARTMENT OF EDUCATION**

lilan Na Lang Sila

Gabay ng Tagapatnubay

Karapatang-Ari 2013
Bureau of Alternative Learning System
Department of Education

Pag-aari ng Kawanihan ng Alternatibong Sistema sa Pagkatuto, Kagawaran ng Edukasyon ang modyul na ito. Ang alinmang bahagi nito ay hindi maaaring ilathala o kopyahin sa anumang paraan o anyo nang walang nakasulat na pahintulot mula sa organisasyon o ahensiya ng pamahalaang naglathala.

Inilathala sa Pilipinas ng:

Department of Education
Bureau of Alternative Learning System
3/F Mabini Bldg., DepEd Complex
Meralco Avenue, Pasig City, Philippines
Tel. No.:(02) 635-5188, Fax No.: (02) 635-5189

Aralin 1 **Nasaan Na Sila?** Facilitator's Guide 1

Paunang Salita

“lilan Na Lang Sila.” Sino ang tinutukoy natin sa pamagat ng modyul na ito? Kilala ba ninyo sila?

Saan sila nakatira? Kailangan ba natin sila?

Sa araling ito ating pag-aralan ang mga buhay-iláng na tinutukoy sa pamagat ng modyul. Alamin natin ang mga ito, saan sila nakatira, paano natin sila maprotektahan at ano ang maitutulong nila sa ating buhay.

I. MGA LAYUNIN

- naibibigay ang mensahe ng awiting narinig
- nabibigkas nang maayos ang pangalan ng mga buhay-iláng
- naisusulat nang may wastong baybay ang mga pangalan ng mga buhay-iláng
- napapangkat ang mga buhay-iláng ayon sa kanilang kinagisnang tirahan
- nakagagawa ng grap mula sa impormasyong ibinibigay
- nasasagot ang tamang gamit ng grap

II. PAKSA

- Pamagat - Nasaan Na Sila?
- Mga Kagamitan - Modyul

- Manila Paper
  - Mga larawan ng mga buhay-iláng
  - Grap ng talaan ng populasyon
- Kasanayan sa pakikipamuhay
    - Pansariling kamalayan
    - Paglutas ng suliraning pamilang
    - Mapanuring pag-iisip

III. PAMAMARAAN

A. Panimulang Gawain

1. Balik-aral/Preliminaries

- Alam ba ninyo ang ibig sabihin ng buhay-iláng?
- Ano-ano ang mga buhay-iláng sa Pilipinas? Saan matatagpuan ang mga ito?
- Buksan ang modyul sa pahina iii-iv, Ano na ang alam mo. Patnubayan ang mga mag-aaral.

2. Pagganyak

- Pabuksan ang modyul sa pahina 6.
- Itanong ang sumusunod:
  - Ano-ano ang mga nasa larawan?
  - Kilalanin ang mga hayop na nasa larawan.
  - Saan ninyo makikita ito? May ganito bang hayop sa inyong lugar?
- Basahin ng guro ang panimula sa pahina 2.

B. Panlinang na Gawain

Pagbasa, Pagsulat, Pagkukwenta

1. Paglalahad

- Buksan ng guro ang modyul sa pahina 4. Pag-isipan Natin. Awitin ang “Mahal Ng Diyos”
- Pagkatapos, ipaawit sa mga mag-aaral
- Itanong ang sumusunod:
  - Ano-ano ang mga nilikha ng Diyos?
  - Ano daw ang dapat natin gawin ayon sa kanta?
  - Bakit kailangan hayaan natin kung saan sila naninirahan?
- Ipaawit ulit sa mga mag-aaral.

2. Pagtatalakayan

- Pabuksan sa pahina 4-5, Pag-aralan Natin
- Tanungin ang mga sumusunod:
  - Bukod sa buhay-iláng na nasa larawan, ano-ano pa ang mga kilala mo na maaaring matagpuan sa inyong lugar?
  - Ano-ano ang nakikita ninyo sa larawan? (Isulat sa pisara)
  - Ilan ang bilang ng mga buhay-iláng sa larawan?
- Buksan sa pahina 11, Kwentahin Natin Basahin at pag-aralan ang mga sitwasyon

3. Paglalapat

- Pabuksan sa pahina 10, Tandaan Natin.
  - Ano ang ibig sabihin ng tula?

4. Paglalapat

- Pabuksan ang pahina 7, Subukin Natin (Ipasagot sa mga mag-aaral)
- Bumuo ng mga pahayag upang mapangalagaan ang buhay-ilang.

IV. PAGTATAYA

- Pabuksan sa pahina 12, Alamin natin ang iyong natutuhan?

V. KARAGDAGANG GAWAIN

- Ipabuo sa mga mag-aaral ng mga tuntunin tungkol sa pangangalaga sa mga buhay-ilang

ARALIN 2

Paunang Salita

“Saklolohan Natin Sila” Bakit kailangan saklolohan natin sila?

Dahil sa mga iilan na lang sila, nararapat lang na protektahan natin ang mga buhay-ilang. Saklolohan natin sila sa mga taong mapanira.

Sa araling ito, ating matutuhan ang mga dapat gawin upang masaklolohan sila.

I. MGA LAYUNIN

- mabasa ang mga paalala tungkol sa pagsaklolo ng mga buhay-ilang
- maipaliwanag ang paala-alang binasa
- magagamit sa pangungusap ang mga salitang ginagamit sa pagsaklolo ng mga buhay-ilang
- mabasa ang mga nasa grap
- maisulat ang bilang ng buhay-ilang sa grap

II. PAKSA

- Pamagat - Saklolohan Natin Sila
- Mga Kagamitan
  - graph
  - modyul
  - istrip ng manila paper
- Kasanayan sa pakikipamuhay
  - Pansariling kamalayan
  - Mapanuring pag-iisip

III. PAMAMARAAN

A. Panimulang Gawain

1. Balik-aral

- Isa-isahin ang mga larawan ng buhay-iláng. Itanong: Ano ang tawag sa mga ito?

2. Pagganyak

- Pabuksan ang modyul sa pahina 19, basahin ang panimula.
- Pabuksan sa pahina 21-22, Pag-isipan Natin.
- Basahin ng guro ang usapan ng mga buhay-iláng.
- Pumili ng mga mag-aaral.
Ipabasa ang usapan.
- Itanong:
  - Tungkol saan ang pagpupulong?
  - Bakit sila nababahala sa mga nangyayari sa kanilang paligid?
  - Ano ang kanilang napagkaisahan?

B. Panlinang na Gawain

1. Paglalahad

- Pabuksan ang pahina 23, Basahin Natin.
- Basahin ng guro ang pahayag nang may wastong bigkas at baybay.

- Tumawag ng apat na mag-aaral.
Ipabasa ang tula.
- Itanong:
  - i. Ano ang nangyayari sa mga hayop?
  - ii. Paano natin sasaklolohan ang mga buhay-iláng?
  - iii. Ano ang tungkulin ng mga tao sa buhay-iláng?

2. Pagtatalakayan

- Pabuksan ang pahina 28-29, Alamin Natin.
- Pangkatin ang klase sa dalawang pangkat.
Pangkat I - unang larawan
Pangkat II - ikalawang larawan
- Hayaang pag-usapan ng bawat grupo ang mga paalala na nakasaad sa larawan.
- Itanong:
  - Ano-ano ang dapat gawin upang magawa natin ang nakasaad sa mga paalala?
- Buksan sa pahina 28, Alamin Natin.
Basahin ang mg nakasulat. Ano ang ibig sabihin ng bawat isa? Ipaliwanag.
- Paano natin masasaklolohan ang mga buhay-ilang?
- Pag-usapan nila ang isang plano para mapangalagaan ang buhay-ilang.

Ano ang gagawin?	Paano ito gagawin?	Sino ang gagawa?	Kailan?

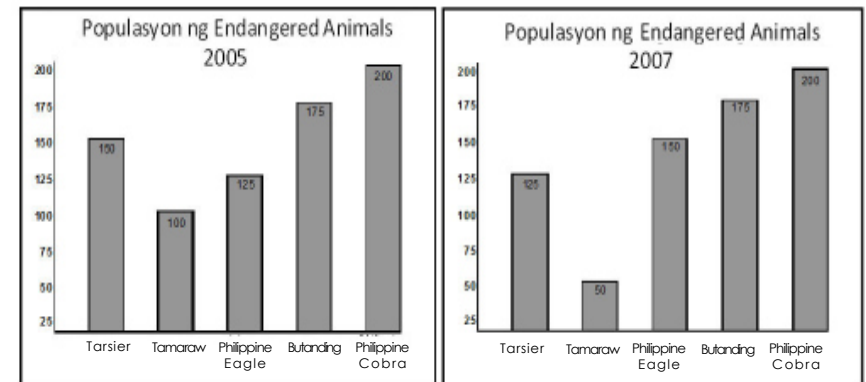
- Ano-ano ang mga paalalang nabanggit?
- Ano ang maaari nating gawin?
- Ipaliwanag ang bawat isa.
- Isulat sa pisara ang sumusunod na paalala

Kaibigan, tungkulin mong kami ay alagaan sapagkat ikaw ang pinaghabilitan na kami ay protektahan at pangalagaan.

Hayaang basahin ng mga mag-aaral ang nakasulat.

- Ipagamit sa pangungusap ang mga sumusunod na salita:
  - pangangalaga
  - pakikilahok
  - pagprotekta
  - pagtulong
- Buksan ang pahina 31, Kwentahin Natin

- Ano ang ipinapakita ng grap?

- Itanong:

- ♦ Tungkol saan ang grap?
- ♦ Ano ang tinutukoy ng bilang sa kaliwang bahagi ng grap?
- ♦ Ano ang tinutukoy ng mga bilang sa ibaba ng grap?

3. Paglalahat

- Batay sa ginawang mungkahi hayaang bumuo ang mga mag-aaral ng paglalahat
- Pabuksan ang pahina 30, Tandaan Natin
- Basahin ito ng mga mag-aaral
- Tanungin ang mga sumusunod:
  - Ano ang ibig sabihin ng tula?
  - Ano ang dapat natin gawin sa buhay-iláng?

4. Paglalapat

- Pabuksan ang pahina 25, Subukin Natin.

IV. PAGTATAYA

- Pabuksan sa pahina 33, Ano-ano ang iyong natutuhan at sa pahina 37 para sa post test.

V. KARAGDAGANG GAWAIN

- Makipanayam sa taga DENR tungkol sa kalagayan ng mga buhay-ilang sa bansa.